

BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO
ĐẠI HỌC ĐÀ NẴNG

NGUYỄN THỊ VIỆT ANH

**HOÀN THIỆN CÔNG TÁC THẨM ĐỊNH
CHO VAY TIÊU DÙNG TẠI NGÂN HÀNG
THƯƠNG MẠI CỔ PHẦN VIỆT Á –
CHI NHÁNH QUY NHƠN**

Chuyên ngành: Tài chính – Ngân hàng
Mã số: 60.34.20

TÓM TẮT
LUẬN VĂN THẠC SĨ QUẢN TRỊ KINH DOANH

Đà Nẵng - Năm 2015

Công trình được hoàn thành tại
ĐẠI HỌC ĐÀ NẴNG

Người hướng dẫn khoa học: TS. HỒ HỮU TIẾN

Phản biện 1: PGS. TS. Nguyễn Trường Sơn

Phản biện 2: PGS. TS. Hà Thanh Việt

Luận văn đã được bảo vệ tại Hội đồng chấm Luận văn tốt nghiệp thạc sĩ Quản trị Kinh doanh họp tại Đại học Đà Nẵng vào ngày 26 tháng 01 năm 2015.

Có thể tìm hiểu luận văn tại:

- Trung tâm Thông tin-Học liệu, Đại học Đà Nẵng
- Thư viện trường Đại học Kinh tế, Đại học Đà Nẵng

MỞ ĐẦU

1. Tính cấp thiết của đề tài

Đất nước ta đang trong quá trình phát triển theo xu hướng hội nhập kinh tế quốc tế, thu nhập của người dân ngày một tăng và ổn định hơn nên họ có nhu cầu được hưởng thụ nhiều hơn. Nắm bắt được điều này, ngân hàng đã cung cấp cho người tiêu dùng những dịch vụ giúp thỏa mãn nhu cầu của họ sớm hơn. Nhờ đó, cho vay tiêu dùng đối với khách hàng cá nhân tăng lên nhanh chóng cả về quy mô và tỷ trọng trên tổng dư nợ cho vay của ngân hàng. Cho vay tiêu dùng đối với khách hàng cá nhân là một thị trường tiềm năng để các ngân hàng thương mại khai thác. Khách hàng cá nhân thì đa dạng và phức tạp, thông tin tài chính về khách hàng cá nhân không rõ ràng và không minh bạch. Hơn nữa tình hình tài chính của khách hàng cá nhân có thể thay đổi nhanh chóng tùy theo tình trạng công việc hay sức khỏe của họ. Chính vì những nguyên nhân trên đã gây nên nhiều rủi ro tín dụng trong cho vay tiêu dùng mà bất kỳ ngân hàng nào cũng phải đối mặt. Do đó, việc thẩm định tín dụng trong cho vay tiêu dùng nhằm hạn chế những rủi ro tín dụng là cần thiết và giữ vai trò vô cùng quan trọng trong việc đảm bảo an toàn cho hoạt động kinh doanh hiệu quả của ngân hàng.

Gần đây, cả nước nói chung và tỉnh Bình Định nói riêng đã xảy ra hoạt loạt vụ tuyên bố vỡ nợ gây thất thoát vốn rất lớn cho ngành ngân hàng. Tuy Ngân hàng thương mại cổ phần Việt Á - Chi nhánh Quy Nhơn chưa có thiệt hại nào đáng kể xảy ra nhưng cũng cho thấy công tác thẩm định cho vay tiêu dùng nhằm hạn chế những rủi ro tín dụng vẫn còn rất nhiều bất cập. Vì vậy, ngân hàng cần phải quan tâm nghiên cứu để có những thay đổi nhằm giảm thất thoát tối thiểu cho mình. Do đó, công tác thẩm định tín dụng trong cho vay

tiêu dùng tại Chi nhánh có ý nghĩa rất quan trọng đối với sự phát triển của ngân hàng.

Với thực tiễn sinh động của hoạt động kinh doanh tại Ngân hàng thương mại cổ phần Việt Á - Chi nhánh Quy Nhơn, em nhận thấy rằng, việc tìm hiểu và phân tích hiệu quả hoạt động thẩm định tín dụng trong lĩnh vực tiêu dùng là hết sức cần thiết. Xuất phát từ những lý do trên, em đã chọn đề tài: ***“Hoàn thiện công tác thẩm định cho vay tiêu dùng tại Ngân hàng thương mại cổ phần Việt Á – Chi nhánh Quy Nhơn”*** làm luận văn thạc sĩ của mình.

2. Mục tiêu nghiên cứu của đề tài

- Hệ thống hóa các vấn đề lý luận về thẩm định cho vay tiêu dùng của ngân hàng thương mại.

- Phân tích thực trạng thẩm định tín dụng trong cho vay tiêu dùng tại Ngân hàng TMCP Việt Á - Chi nhánh Quy Nhơn. Từ đó phát hiện ra những ưu điểm và hạn chế trong công tác thẩm định tín dụng trong cho vay tiêu dùng tại Ngân hàng TMCP Việt Á - Chi nhánh Quy Nhơn.

- Đề xuất các giải pháp nhằm hoàn thiện công tác thẩm định tín dụng trong cho vay tiêu dùng tại Ngân hàng TMCP Việt Á – Chi nhánh Quy Nhơn.

*** Câu hỏi nghiên cứu**

Để đạt được mục tiêu trên, tác giả đã tiến hành nghiên cứu để trả lời cho ba câu hỏi sau đây:

(i) Nội dung và tiêu chí phản ánh kết quả công tác thẩm định tín dụng trong cho vay tiêu dùng của ngân hàng thương mại?

(ii) Thực trạng công tác thẩm định tín dụng trong cho vay tiêu dùng tại Ngân hàng TMCP Việt Á - Chi nhánh Quy Nhơn giai đoạn

2011 - 2013 như thế nào? Những hạn chế còn tồn tại và nguyên nhân?

(iii) Làm thế nào để hoàn thiện công tác thẩm định tín dụng trong cho vay tiêu dùng tại Ngân hàng TMCP Việt Á - Chi nhánh Quy Nhơn?

3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu

- Đối tượng nghiên cứu: Lý luận và thực tiễn công tác thẩm định tín dụng trong cho vay tiêu dùng tại Ngân hàng TMCP Việt Á - CN Quy Nhơn.

- Phạm vi nghiên cứu:

+ Phạm vi nội dung: Nghiên cứu công tác thẩm định tín dụng trong cho vay tiêu dùng tại Ngân hàng TMCP Việt Á - Chi nhánh Quy Nhơn nhưng không bao gồm thẩm định cho vay tiêu dùng qua thẻ.

+ Phạm vi thời gian: Từ năm 2011 - 2013.

4. Phương pháp nghiên cứu

Phương pháp thu thập thông tin - số liệu: Các báo cáo và số liệu tại Ngân hàng thương mại cổ phần Việt Á - Chi nhánh Quy Nhơn năm 2011, 2012 và 2013, báo, internet, sách tham khảo, luận văn...

Trong quá trình nghiên cứu luận văn sử dụng phương pháp lịch sử, thống kê mô tả, tổng hợp, so sánh, phân tích điển giải...

*** Ý nghĩa khoa học và thực tiễn của đề tài**

- Thứ nhất, hệ thống được những vấn đề lý luận cơ bản về công tác thẩm định tín dụng trong cho vay tiêu dùng của ngân hàng thương mại.

- Thứ hai, đánh giá được thực trạng công tác thẩm định tín dụng trong cho vay tiêu dùng tại Ngân hàng thương mại cổ phần Việt Á - Chi nhánh Quy Nhơn, chỉ ra những ưu điểm và những tồn tại của công tác thẩm định tín dụng trong cho vay tiêu dùng tại Chi nhánh làm cơ sở để đưa ra những giải pháp thực tiễn.

- Thứ ba, trên cơ sở định hướng phát triển hoạt động tín dụng nói chung và công tác cho vay tiêu dùng nói riêng của Ngân hàng thương mại cổ phần Việt Á – Chi nhánh Quy Nhơn, đề xuất các giải pháp hoàn thiện công tác thẩm định tín dụng trong cho vay tiêu dùng tại Chi nhánh.

5. Bố cục đề tài

Nội dung của luận văn gồm 3 chương:

Chương 1: Lý luận cơ bản về thẩm định tín dụng trong cho vay tiêu dùng của Ngân hàng thương mại

Chương 2: Thực trạng công tác thẩm định tín dụng trong cho vay tiêu dùng tại Ngân hàng TMCP Việt Á – Chi nhánh Quy Nhơn

Chương 3: Giải pháp hoàn thiện công tác thẩm định tín dụng trong cho vay tiêu dùng tại Ngân hàng TMCP Việt Á – Chi nhánh Quy Nhơn

6. Tổng quan tài liệu nghiên cứu

CHƯƠNG 1

LÝ LUẬN CƠ BẢN VỀ THẨM ĐỊNH TÍN DỤNG TRONG CHO VAY TIÊU DÙNG CỦA NGÂN HÀNG THƯƠNG MẠI

1.1. CHO VAY TIÊU DÙNG CỦA NGÂN HÀNG THƯƠNG MẠI

1.1.1. Cho vay của ngân hàng thương mại

a. Khái niệm

Theo luật Các tổ chức tín dụng Việt Nam (2010): “Cho vay là hình thức cấp tín dụng, theo đó bên cho vay giao hoặc cam kết giao cho khách hàng một khoản tiền để sử dụng vào mục đích xác định trong một thời gian nhất định theo thỏa thuận với nguyên tắc có hoàn trả cả gốc và lãi”.

b. Phân loại cho vay của ngân hàng thương mại

- *Căn cứ vào thời hạn cho vay*: Cho vay ngắn hạn; Cho vay trung hạn; Cho vay dài hạn.

- *Căn cứ vào hình thức đảm bảo cho vay*: Cho vay có đảm bảo bằng tài sản; Cho vay không có đảm bảo bằng tài sản.

- *Căn cứ vào mục đích cho vay*: Cho vay bất động sản; Cho vay công thương nghiệp; Cho vay nông nghiệp; Cho vay tiêu dùng

- *Căn cứ vào chủ thể vay vốn*: Cho vay doanh nghiệp (tín dụng bán buôn); Cho vay cá nhân, hộ gia đình (tín dụng bán lẻ); Cho vay cho các tổ chức tài chính.

- *Căn cứ vào phương thức hoàn trả nợ vay*: Cho vay trả góp; Cho vay hoàn trả một lần; Cho vay hoàn trả theo yêu cầu.

- *Căn cứ vào hình thái giá trị của khoản vay*: Cho vay bằng tiền; Cho vay bằng tài sản.

- *Căn cứ vào xuất xứ khoản vay*: Cho vay trực tiếp; Cho vay gián tiếp.

- *Cho vay khác*: Bao gồm các khoản cho vay khác chưa được phân loại ở trên (ví dụ như cho vay kinh doanh chứng khoán).

1.1.2. Cho vay tiêu dùng của ngân hàng thương mại

a. Khái niệm cho vay tiêu dùng

Cho vay tiêu dùng là các khoản cho vay của ngân hàng nhằm mục đích tài trợ cho nhu cầu chi tiêu của người tiêu dùng, bao gồm cá nhân và hộ gia đình. Đây là nguồn tài chính quan trọng giúp người tiêu dùng có thể trang trải các nhu cầu trong cuộc sống như nhà ở, phương tiện đi lại, đồ dùng gia đình... Bên cạnh đó, những chi tiêu cho nhu cầu giáo dục, y tế và du lịch... cũng có thể được tài trợ bởi cho vay tiêu dùng.

b. Đặc điểm cho vay tiêu dùng

Cho vay tiêu dùng vẫn được các ngân hàng coi là khoản mục mang lại lợi nhuận khá cao với lãi suất “cứng nhắc”. Điều đó có nghĩa là nó đủ để bù đắp chi phí huy động vốn của ngân hàng.

Hơn nữa khi vay tiền, người tiêu dùng dường như kém nhạy cảm với lãi suất (mặc dù rõ ràng chính lãi suất ghi trên hợp đồng ảnh hưởng đến quy mô số tiền phải trả). Những người có nhu cầu cao có xu hướng vay nhiều hơn với thu nhập hàng năm của mình.

c. Rủi ro tín dụng trong cho vay tiêu dùng

Rủi ro tín dụng là khả năng xảy ra tổn thất mà ngân hàng phải chịu do khách hàng vay không trả đúng hạn, không trả hoặc không trả đầy đủ vốn và lãi. Khi thực hiện một hoạt động cho vay cụ thể, NH không dự kiến là khoản cho vay đó sẽ bị tổn thất. *Vì vậy, rủi ro tín dụng trong cho vay tiêu dùng là khả năng xảy ra tổn thất mà ngân hàng phải chịu do KH vay tiêu dùng không trả đúng hạn, không trả, hoặc không trả đầy đủ vốn và lãi [4, tr.156].*

Ngân hàng cần phải thực hiện công tác thẩm định tín dụng trong cho vay tiêu dùng một cách kỹ lưỡng và chuẩn xác nhằm hạn chế rủi ro tín dụng trong cho vay tiêu dùng.

1.2. THẨM ĐỊNH TÍN DỤNG TRONG CHO VAY TIÊU DÙNG CỦA NGÂN HÀNG THƯƠNG MẠI

1.2.1. Khái niệm của thẩm định tín dụng trong cho vay tiêu dùng

Thẩm định tín dụng là sử dụng các công cụ và kỹ thuật phân tích nhằm kiểm tra, đánh giá mức độ tin cậy và rủi ro của một phương án hoặc dự án mà khách hàng đề xuất qua hồ sơ đề nghị vay vốn nhằm phục vụ cho việc ra quyết định tín dụng [5, tr.187].

Vì vậy, thẩm định tín dụng trong cho vay tiêu dùng là sử dụng

các công cụ và kỹ thuật phân tích nhằm kiểm tra, đánh giá mức độ tin cậy và rủi ro của một phương án vay tiêu dùng mà khách hàng đề xuất qua hồ sơ đề nghị vay vốn nhằm phục vụ cho việc ra quyết định cho vay.

1.2.2. Mục đích của thẩm định tín dụng trong cho vay tiêu dùng

Khác với cho vay khách hàng doanh nghiệp, đối tượng thẩm định cho vay tiêu dùng là những cá nhân đang đề nghị vay vốn ngân hàng. Thẩm định tín dụng trong cho vay tiêu dùng của NHTM nhằm các mục đích sau:

- Đo lường mức độ rủi ro của phương án vay tiêu dùng.
- So sánh những lợi ích và chi phí nếu quyết định cho vay.
- Làm căn cứ để quyết định cho vay hợp lý.
- Làm cơ sở để thỏa thuận với khách hàng các điều khoản

trong HĐTD.

- Góp phần nâng cao hiệu quả trong cho vay tiêu dùng.

1.2.3. Nguyên tắc của thẩm định tín dụng trong cho vay tiêu dùng

Để nâng cao hiệu quả của công tác thẩm định cho vay tiêu dùng, khi thẩm định cần tuân thủ các nguyên tắc sau:

- Thẩm định tín dụng trong cho vay tiêu dùng phải đảm bảo tính khách quan, minh bạch, độc lập.

- Sự tuân thủ tuyệt đối theo đúng quy trình thẩm định, đúng chính sách của ngân hàng đưa ra.

- Đảm bảo tính chính xác, trung thực.

1.2.4. Đặc điểm của thẩm định tín dụng trong cho vay tiêu dùng

Nội dung các yếu tố nhằm thẩm định trong cho vay tiêu dùng

cũng gần giống như các loại cho vay khác, tuy nhiên có một số đặc điểm cần chú ý sau:

- Thẩm định đặc điểm của khách hàng và khả năng thanh toán là quan trọng nhất, đây là yếu tố chính cần được thẩm định trong cho vay tiêu dùng.

- + CBTĐ phải tiến hành điều tra, đánh giá tư cách KH để đảm bảo rằng KH vay ý thức rõ ràng về trách nhiệm hoàn trả đầy đủ và đúng hạn các khoản nợ, tình trạng hôn nhân, học vấn... Mặc dù rất khó xác định nhưng việc thẩm định tư cách KH là rất quan trọng, quyết định sự hoàn trả các khoản vay.

- + Về khả năng thanh toán: Người vay phải có mức thu nhập hoặc các tài sản có giá trị đủ để đảm bảo rằng họ có khả năng hoàn trả khoản vay.

- + Đánh giá mức thu nhập: Mức thu nhập và sự ổn định thu nhập là những thông tin rất quan trọng.

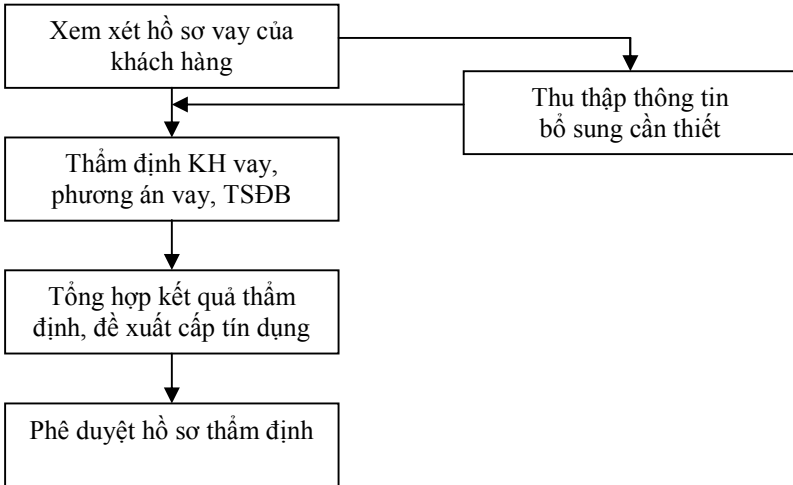
- Thẩm định mục đích vay vốn tương đối dễ dàng và đơn giản, khác với thẩm định mục đích vay kinh doanh nên công tác thẩm định tín dụng trong cho vay tiêu dùng không đi vào thẩm định hiệu quả và nguồn thu từ việc sử dụng khoản vay đó.

- Sự ổn định về việc làm và nơi cư trú: Hầu hết các ngân hàng đều không muốn cho vay đối với những người mới chỉ làm việc tại nơi làm việc hiện tại một vài tháng.

- Để thẩm định tín dụng trong cho vay tiêu dùng dùng những đánh giá định tính nhiều hơn là định lượng, ngân hàng sử dụng phương pháp thẩm định theo trình tự và phương pháp hệ thống điểm số chỉ là điều kiện cần để ngân hàng xem xét, điều kiện đủ để có kết quả tốt nhất là kết hợp với phương pháp phán đoán.

1.2.5. Quy trình và nội dung của thẩm định tín dụng trong cho vay tiêu dùng

a. Quy trình thẩm định tín dụng

Hình 1.1: Sơ đồ quy trình thẩm định tín dụng

b. Nội dung thẩm định tín dụng

Khi thẩm định tín dụng cho vay tiêu dùng, ngân hàng tập trung vào các yếu tố liên quan đến khoản vay, khách hàng vay và tài sản đảm bảo, hình thành nhóm nội dung cần thẩm định. Các phương pháp truyền thống như:

- **Tiêu chuẩn 5C [5, tr.384]:** Character - tư cách của người vay; Capacity - Năng lực của người vay; Cash - Thu nhập của người vay; Collateral - Bảo đảm tín dụng; Conditions - Các điều kiện khác.

Tiêu chuẩn CAMPARI: Character - Tư cách của người vay; Ability - Năng lực của người vay; Margin - Lãi cho vay đối với khách hàng; Purpose - Mục đích vay; Amount - Số tiền vay; Repayment - Khả năng hoàn trả nợ vay; Insurance - Bảo đảm tiền vay.

1.2.6. Phương pháp thẩm định tín dụng trong cho vay tiêu dùng

Bao gồm phương pháp định tính và phương pháp định lượng.

1.2.7. Các tiêu chí phản ánh kết quả TĐTD trong cho vay tiêu dùng

- Số lượng hồ sơ vay tiếp nhận và thẩm định
- Số phương án vay được duyệt cho vay
- Tỷ lệ các phương án cho vay trên số hồ sơ tiếp nhận và thẩm định
- Số phương án vay có phát sinh nợ xấu
- Tỷ lệ số phương án cho vay có phát sinh nợ xấu trên tổng số phương án đã cho vay
- Nợ xấu
- Tỷ lệ nợ xấu cho vay tiêu dùng trên tổng dư nợ cho vay tiêu dùng
- Tỷ lệ dự phòng xử lý rủi ro cho vay tiêu dùng trên dư nợ cho vay tiêu dùng
- Thời gian thẩm định một phương án vay

1.2.8. Các nhân tố ảnh hưởng đến công tác thẩm định tín dụng trong cho vay tiêu dùng

a. Nhân tố bên trong: Chính sách cho vay tiêu dùng; Công tác tổ chức quản lý hoạt động TĐTD trong CVTD; Nhân sự tham gia công tác TĐTD trong CVTD; Công nghệ trong công tác TĐTD trong CVTD; Công tác kiểm tra kiểm soát nội bộ hoạt động thẩm định tín dụng trong cho vay tiêu dùng.

b. Các nhân tố bên ngoài: Khách hàng vay tiêu dùng; Môi trường kinh tế; Môi trường pháp lý; Chính sách tín dụng của Ngân hàng Nhà nước; Sự cạnh tranh của các tổ chức tín dụng.

KẾT LUẬN CHƯƠNG 1

CHƯƠNG 2
THỰC TRẠNG CÔNG TÁC THẨM ĐỊNH TÍN DỤNG
CHO VAY TIÊU DÙNG TẠI NGÂN HÀNG
TMCP VIỆT Á – CHI NHÁNH QUY NHƠN

2.1. GIỚI THIỆU VỀ NHTMCP VIỆT Á – CHI NHÁNH QUY NHƠN

2.1.1. Lịch sử hình thành và phát triển của Ngân hàng TMCP Việt Á – Chi nhánh Quy Nhơn

2.1.2. Cơ cấu tổ chức và bộ máy quản lý

a. Cơ cấu tổ chức quản lý của Chi nhánh

b. Chức năng các phòng ban

2.1.3. Kết quả kinh doanh của Chi nhánh năm 2011 – 2013

Bảng 2.1: Kết quả các chỉ tiêu hoạt động của CN 2011 – 2013

ĐVT: Triệu đồng

Chi tiêu	Năm 2011	Năm 2012	Năm 2013	% Tăng, giảm	
				12/11	13/12
1. DƯ NỢ CHO VAY	69.260	73.207	95.841	5,70	30,92
- KHCN	38.750	41.135	54.571	6,15	32,66
- KHDN	30.510	32.072	41.270	5,12	28,68
2. TỔNG HUY ĐỘNG	176.000	204.290	226.062	16,07	10,66
KHCN	130.840	155.525	170.616	18,87	9,70
KHDN	45.160	48.765	55.446	7,98	13,70
3. THU NHẬP	10.530	13.180	15.141	25,17	14,88
4. CHI PHÍ	10.420	13.035	14.990	25,10	15,00
5. CHÉNH LỆCH THU CHI	110	145	151	31,82	4,14

Nguồn: Phòng kế toán

2.2. THỰC TRẠNG HOẠT ĐỘNG THẨM ĐỊNH TÍN DỤNG TRONG CHO VAY TIÊU DÙNG TẠI CHI NHÁNH

2.2.1. Khái quát chung về tình hình hoạt động cho vay tiêu dùng tại Chi nhánh

a. Chính sách cho vay tiêu dùng của Chi nhánh

- Các sản phẩm cho vay tiêu dùng của Chi nhánh gồm: Cho

vay mua nhà đất, căn hộ trả góp; VAB cùng bạn xây tổ ấm; cho vay mua ô tô Trường Hải...

- Khách hàng vay tiêu dùng của ngân hàng gồm: Cán bộ viên chức Nhà nước, khách hàng cá nhân hộ gia đình, khách hàng cá nhân tiểu thương...

- Áp dụng lãi suất cạnh tranh so với các ngân hàng thương mại trên địa bàn thành phố Quy Nhơn.

- Áp dụng sản phẩm cho vay tiêu dùng phù hợp với nhu cầu và có tính thực tiễn đối với điều kiện thanh toán của từng khách hàng.

- Luôn duy trì một mức chi phí để Chi nhánh tiếp thị khách hàng vay tiêu dùng.

- Áp dụng chính sách xử lý nợ linh hoạt, giải quyết triệt để. Ưu tiên thu nợ gốc và lãi trong hạn, lãi phạt miễn giảm cho khách hàng.

- Tuyển công tác viên bán hàng để Chi nhánh triển khai tiếp thị quảng bá các sản phẩm cho vay tiêu dùng đến các huyện.

b. Mục tiêu tăng trưởng và kiểm soát rủi ro tín dụng trong CVTD

+ Tăng tỷ lệ cho vay tiêu dùng trên tổng dư nợ đạt trên lên 8%.

+ Tăng tỷ lệ cho vay mua và sửa chữa nhà ở trên tổng dư nợ cho vay tiêu dùng trên 25%.

+ Tăng Vay mua và sửa chữa ô tô trên 24%.

+ Tăng khách hàng vay tiêu dùng tiểu thương lên 13%.

Bên cạnh việc đẩy mạnh tăng trưởng tín dụng, Ngân hàng không ngừng tăng cường hoạt động kiểm soát rủi ro tín dụng. Đặc biệt là đối với hình thức vay chứa đựng nhiều rủi ro nhất như hình thức cho vay tiêu dùng.

c. Yêu cầu trong công tác thẩm định tín dụng trong CVTD

- Tuân thủ các quy định của pháp luật về giao dịch dân sự và các quy định khác có liên quan đến cho vay tiêu dùng.

- Tuân thủ các văn bản quy phạm pháp luật của NHNN và các quy định về cho vay của VAB.

- Đánh giá chính xác về khách hàng và dự kiến các rủi ro tín dụng chủ yếu để đưa ra các biện pháp đề phòng.

- Thời gian xét duyệt một khoản vay tiêu dùng không quá 5 ngày làm việc kể từ ngày khách hàng cung cấp đầy đủ hồ sơ theo yêu cầu cần có của món vay do Chi nhánh quy định.

- Lãi suất vay phù hợp với thị trường nhưng phải đảm bảo hoạt động kinh doanh của Chi nhánh có hiệu quả.

2.2.2. Công tác TĐTD trong cho vay tiêu dùng tại Chi nhánh

a. Công tác tổ chức quản lý hoạt động TĐTD trong CVTD

Công tác tổ chức quản lý hoạt động thẩm định tín dụng trong cho vay tiêu dùng tại Ngân hàng TMCP Việt Á - Chi nhánh Quy Nhơn có sự phân công giữa rõ ràng, chặt chẽ giữa các bộ phận và cá nhân.

b. Quy trình và nội dung thẩm định tín dụng trong cho vay tiêu dùng

❖ Quy trình thẩm định tín dụng

Quy trình tín dụng là bản chỉ dẫn các bước tiến hành từ xem xét, thu thập thông tin cần thiết cho đến khi rút ra được kết luận sau cùng về khả năng thu hồi nợ khi cho vay.

❖ Nội dung thẩm định tín dụng trong cho vay tiêu dùng

Bước 1: Tiếp nhận, kiểm tra hồ sơ vay vốn, thu thập thông tin khách hàng và xếp hạng tín dụng nội bộ

Bước 2: Thẩm định chi tiết khách hàng

Bước 3: Tái thẩm định độc lập

Bước 4: Phê duyệt kết quả thẩm định

Bước 5: Lập báo gửi khách hàng

c. Công tác tổ chức kiểm soát nội bộ hoạt động thẩm định tín dụng trong cho vay tiêu dùng

Trong cho vay có thể chia thành 3 giai đoạn giai đoạn trước, trong và sau giải ngân. Ở cả 3 giai đoạn này đều tiềm ẩn những rủi ro tín dụng có thể xảy ra. Nên việc kiểm tra kiểm soát ở khâu này có ý nghĩa giảm thiểu tối đa các rủi ro.

2.2.3. Kết quả hoạt động thẩm định tín dụng trong cho vay tiêu dùng tại Chi nhánh

Bảng 2.4: Một số chỉ tiêu phản ánh kết quả thẩm định tín dụng cho vay tiêu dùng năm 2011 - 2013

CHỈ TIÊU	NĂM			Tăng, giảm			
	2011	2012	2013	2012/2011		2013/2012	
				Mức +/-	Tốc độ %	Mức +/-	Tốc độ %
Số hồ sơ vay vốn tiếp nhận, thẩm định	5.532	6.025	7.590	493	8,91	1.565	25,98
Số PA vay tiêu dùng duyệt cho vay	5.123	5.615	7.161	492	9,60	1.546	27,53
Tỷ lệ các PA vay tiêu dùng/ Số hồ sơ tiếp nhận và thẩm định (%)	92,61	93,20	94,35	-	-	-	-
Số PA vay tiêu dùng có phát sinh nợ xấu	1.130	1.725	2.262	595	52,65	537	31,13
Tỷ lệ số PA cho vay có phát sinh nợ xấu/Tổng số PA đã cho vay (%)	22,06	30,72	31,59	-	-	-	-
Nợ xấu (Triệu đồng)	263,02	487,93	523,03	224,91	85,51	35,1	7,19
Tỷ lệ nợ xấu cho vay tiêu dùng/ Tổng dư nợ cho vay tiêu dùng (%)	4,36	5,10	4,59	-	-	-	-
Thời gian cho một lần thẩm định (Ngày)	2-4	3-4	3-5	-	-	-	-

Nguồn: Phòng KHCN

- Tỷ lệ hồ sơ có phát sinh nợ xấu trên số phương án cho vay tiêu dùng tăng đều qua các năm.

- Việc tồn tại tỷ lệ khách hàng nợ xấu cao phần lớn là do sự yếu kém trong công tác thẩm định tín dụng.

- Việc thắt chặt tín dụng thời gian dài, lãi suất vay cao làm những khách hàng tốt không tiếp tục duy trì quan hệ với ngân hàng nữa.

2.3. ĐÁNH GIÁ CHUNG CÔNG TÁC THẨM ĐỊNH TÍN DỤNG TRONG CHO VAY TIÊU DÙNG TẠI CHI NHÁNH

2.3.1. Những thành công trong thẩm định tín dụng trong CVTD

- Công tác tổ chức, quản lý hoạt động thẩm định được thực hiện tương đối chặt chẽ, rõ ràng, sự phân công trách nhiệm cụ thể giúp cán bộ thẩm định hoàn thành tốt nhiệm vụ.

- Công tác thẩm định tín dụng trong cho vay tiêu dùng tại Chi nhánh chỉ do một CV QHKH thực hiện nên quá trình phân tích được liên tục, có hệ thống, tiện lợi và tiết kiệm được chi phí.

- Thời gian thực hiện thẩm định tín dụng trong cho vay tiêu dùng tuân thủ theo đúng quy định.

- Công tác thẩm định tín dụng trong cho vay tiêu dùng có nhiều đổi mới thích hợp với thị trường.

2.3.2. Những hạn chế và nguyên nhân

a. Những hạn chế

- Chất lượng công tác thẩm định tín dụng trong cho vay tiêu dùng chưa cao.

- Không có những hướng dẫn cũng như quy định rõ ràng trong thẩm định cho vay tiêu dùng.

- Việc thẩm định tín dụng trong cho vay tiêu dùng còn mang tính tự phát không đồng nhất.

- Chi nhánh chủ yếu sử dụng phương pháp phán đoán để thẩm định nên kết quả ít chính xác.

- Công tác thẩm định tín dụng đối với khách hàng vay tiêu dùng có tài sản thế chấp là bất động sản còn xem nhẹ.
- Thời hạn thẩm định tín dụng còn quá dài.
- Công tác tổ chức kiểm tra, kiểm soát nội bộ chưa được hiệu quả, thiếu khách quan.

b. Nguyên nhân

❖ Nguyên nhân bên trong:

- Chưa có quy trình thẩm định tín dụng riêng đối với cho vay tiêu dùng.
- Chưa phân công một cách chuyên sâu, kinh nghiệm nên không phát huy hết thế mạnh, tận dụng những kinh nghiệm, am hiểu của họ.
- Chuyên viên QHKH chủ yếu chỉ dựa vào thông tin khách hàng cung cấp chứ ít xác minh thực tế, kiểm tra thông tin.
- Việc thực thi một số bước trong quy trình thẩm định chưa tuân thủ một cách đầy đủ.
- Chưa có hệ thống xếp hạng tín dụng nội bộ riêng đối với khách hàng cá nhân vay tiêu dùng.
- Phương pháp thẩm định tín dụng trong cho vay tiêu dùng chủ yếu là phương pháp phán đoán.

❖ Nguyên nhân bên ngoài:

- Khủng hoảng và suy thoái kinh tế đã ảnh hưởng đến tài chính của khách hàng.
- Hiện nay, hệ thống các văn bản pháp luật chưa đồng bộ. Một số khách hàng cấu kết với nhân viên ngân hàng lợi dụng kẽ hở của pháp luật này để chiếm dụng vốn của ngân hàng.
- Sự cạnh tranh để tăng trưởng tín dụng ngày càng cao đòi hỏi các ngân hàng phải kịch liệt chạy đua tìm kiếm khách hàng.

KẾT LUẬN CHƯƠNG 2

CHƯƠNG 3

GIẢI PHÁP HOÀN THIỆN CÔNG TÁC THẨM ĐỊNH TÍN DỤNG TRONG CHO VAY TIÊU DÙNG TẠI NGÂN HÀNG TMCP VIỆT Á - CHI NHÁNH QUY NHƠN

3.1. CĂN CỨ ĐỀ XUẤT GIẢI PHÁP

3.1.1. Định hướng hoạt động cho vay tiêu dùng của Chi nhánh

- Thường xuyên tổ chức đào tạo đội ngũ cán bộ nhân viên Chi nhánh trở thành những chuyên viên làm việc chuyên nghiệp, nhiệt tình, năng động.

- Tích cực làm việc hiệu quả và có trách nhiệm nhằm giảm thiểu tối đa thời gian thẩm định trong cho vay tiêu dùng.

- Tiếp tục mở rộng quy mô cho vay tiêu dùng đặc biệt.

- Đa dạng hóa sản phẩm cũng như đối tượng khách hàng vay tiêu dùng để hoạt động kinh doanh đạt hiệu quả hơn.

- Tăng cường công tác kiểm tra kiểm soát nội bộ nhằm hạn chế rủi ro tín dụng để giảm nợ quá hạn xuống dưới 3%.

3.1.2. Định hướng hoàn thiện công tác thẩm định tín dụng trong cho vay tiêu dùng tại Chi nhánh

- Kiểm tra, rà soát, phân tích, đánh giá và tăng cường các biện pháp nâng cao chất lượng thẩm định tín dụng trong cho vay tiêu dùng.

- Kiện toàn đội ngũ quản lý Bộ phận QHKHCN, Phòng QLTD, thường xuyên tổ chức đào tạo, hợp trao đổi kinh nghiệm giữa các cán bộ nhân viên.

- Xây dựng quy trình thẩm định tín dụng trong cho vay tiêu dùng để giúp cán bộ thực hiện công tác thẩm định làm việc hiệu quả hơn.

- Nâng cao chất lượng thông tin phục vụ cho công tác thẩm định tín dụng trong cho vay tiêu dùng.

- Tăng cường quản trị rủi ro tín dụng, kiểm soát nợ xấu trong cho vay tiêu dùng theo mục tiêu đã đề ra.

- Tăng cường công tác tổ chức kiểm soát nội bộ hoạt động thẩm định tín dụng trong cho vay tiêu dùng.

3.2. GIẢI PHÁP HOÀN THIỆN CÔNG TÁC THẨM ĐỊNH TÍN DỤNG TRONG CHO VAY TIÊU DÙNG TẠI CHI NHÁNH

3.2.1. Tổ chức lại công tác tổ chức quản lý hoạt động thẩm định tín dụng trong cho vay tiêu dùng

- Phân định rõ nhiệm vụ, trách nhiệm pháp lý giữa các bộ phận liên quan đến công tác thẩm định để đảm bảo kết quả thẩm định được thực hiện một cách khách quan, độc lập.

- Có thể tách và bổ sung thêm nhân sự cho Phòng Khách hàng cá nhân của Chi nhánh thành các bộ phận.

- Ngân hàng cần quy hoạch, kiện toàn, sắp xếp lại đội ngũ chuyên viên theo yêu cầu công việc, đảm bảo sắp xếp chuyên viên thẩm định có nhiều kinh nghiệm, giỏi nghiệp vụ chuyên môn... Thường xuyên cử chuyên viên thẩm định đi thực tế tìm hiểu, tiếp xúc với những lĩnh vực phụ trách.

3.2.2. Kiện toàn công tác thu thập, xử lý, lưu trữ và khai thác thông tin phục vụ cho công tác TDTD trong cho vay tiêu dùng

- Xây dựng các kênh thu thập, bộ phận chuyên trách sàng lọc và xử lý thông tin nhằm tạo ra nguồn thông tin chính xác, kịp thời.

- Xây dựng một hệ thống cơ sở dữ liệu thẩm định cho khách hàng trong nội bộ ngân hàng.

- Chi nhánh cần thiết lập mối quan hệ tốt đẹp, lâu dài, sự phối hợp và hỗ trợ chặt chẽ qua lại với các cơ quan trong và ngoài ngành.

- Không ngừng đổi mới công nghệ ngân hàng.

3.2.3. Hoàn thiện công tác chấm điểm và xếp hạng tín dụng nội bộ khách hàng vay tiêu dùng

- Hoàn thiện hơn nữa công tác chấm điểm.
- Thực hiện nghiêm túc việc xếp hạng tín dụng khách hàng theo quy định tại Sổ tay tín dụng VAB.
- Các thông tin chấm điểm xếp hạng tín dụng phải luôn cập nhật những tiêu chí phù hợp với thực tế thị trường.
- Phải xây dựng chương trình chấm điểm, xếp hạng tín dụng cho khách hàng vay tiêu dùng.
- Ngân hàng cần phải tổng hợp, xác minh, chọn lọc nguồn thông tin.
- Nâng cao tinh thần trách nhiệm của cán bộ khi thực hiện công tác chấm điểm và xếp hạng tín dụng khách hàng.

3.2.4. Tăng cường đào tạo chuyên môn cho cán bộ, chuyên viên

- Ban quản lý cần nhận thức rõ tầm quan trọng và ý nghĩa của nhân tố con người ảnh hưởng đến công tác thẩm định tín dụng trong cho vay tiêu dùng của Chi nhánh.
- Ban quản lý cần hoạch định nguồn nhân lực và phát triển các chương trình nhằm đảm bảo sự sẵn sàng về số lượng và chất lượng mong muốn của lực lượng cán bộ thẩm định cho Chi nhánh ở đúng nơi và vào đúng lúc.
- Cần thường xuyên thu thập, đánh giá, phân tích các đặc điểm cần đáp ứng trong thời đại mới đối với công tác thẩm định tín dụng.
- Cần xây dựng tiêu chí tuyển dụng chuẩn mực cho chuyên viên thẩm định tín dụng.
- Thường xuyên đào tạo, bồi dưỡng, nâng cao trình độ chuyên môn, kiến thức cho đội ngũ chuyên viên thẩm định tín dụng.

- Hàng năm, Chi nhánh tổ chức các đợt thi nghiệp vụ nhằm tuyên dương, khen thưởng các cá nhân xuất sắc toàn diện cả về chuyên môn lẫn đạo đức nghề nghiệp.

- Cần chú trọng tăng cường bồi dưỡng phẩm chất đạo đức nghề nghiệp.

- Định kỳ đánh giá thành tích, kiểm soát quá trình thực hiện công việc thẩm định và thành quả của nó.

- Đối với những cán bộ liên quan đến công tác thẩm định tín dụng phải được xử lý nghiêm khắc gắn với trách nhiệm bồi thường vật chất.

3.2.5. Tăng cường công tác kiểm soát nội bộ đối với hoạt động thẩm định tín dụng trong cho vay tiêu dùng

- Cán bộ làm nhiệm vụ kiểm soát nội bộ phải là người có kinh nghiệm lâu năm về lĩnh vực kiểm soát, có đạo đức nghề nghiệp, có trình độ chuyên môn cao; liên tục cập nhật văn bản, chính sách, chế độ do NHNN, Bộ Tài chính ban hành; không ngừng bồi dưỡng để có thể đáp ứng yêu cầu phân tích, cảnh báo rủi ro cho Chi nhánh.

- Công tác kiểm soát nội bộ nên được quản lý tập trung bởi Văn phòng đại diện nhưng được bố trí Chi nhánh nhằm đảm bảo đánh giá độc lập, khách quan, kịp thời, thường xuyên, đưa ra kết luận chính xác.

- Đẩy mạnh công tác kiểm soát nội bộ, xây dựng được hệ thống kiểm soát những rủi ro tiềm ẩn.

- Bộ phận kiểm soát nội bộ Chi nhánh thường xuyên trao đổi thông tin với các Phòng ban quản lý khác ở Hội sở về lĩnh vực tín dụng để có được thông tin đầy đủ về hoạt động tín dụng của hệ thống VAB.

- Tổ chức họp giao ban định kỳ công tác kiểm tra, kiểm soát tín dụng nhằm giúp cán bộ làm công tác kiểm soát.

- Nâng cao nhận thức về tầm quan trọng của công tác kiểm tra,

kiểm soát nội bộ đối với thẩm định tín dụng trong cho vay tiêu dùng.

3.2.6. Một số giải pháp khác

a. Chú trọng cho vay tiêu dùng đối với các khách hàng trả lương qua tài khoản tại VAB

b. Đảm bảo xác định kỳ hạn trả nợ vay phù hợp với tình hình thu nhập và chi phí tiêu dùng hàng tháng của khách hàng

c. Tăng cường công tác thẩm định tài sản đảm bảo tiền vay

3.3. KIẾN NGHỊ

3.3.1. Kiến nghị với Chính Phủ và các Bộ, Ban ngành có liên quan

3.3.2. Kiến nghị với Ngân hàng Nhà nước

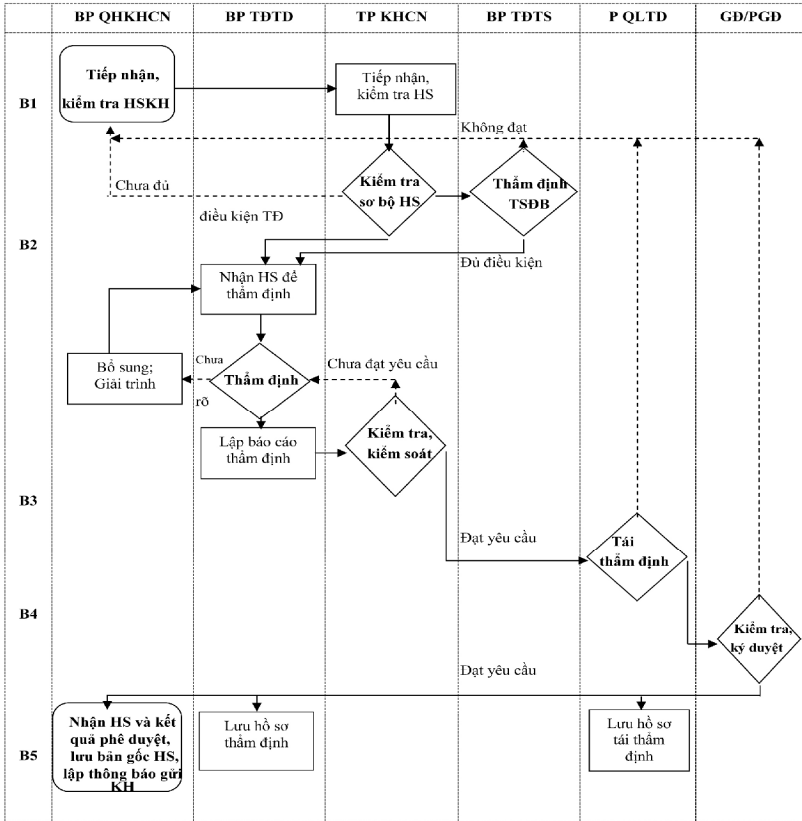
3.3.3. Kiến nghị với Ngân hàng TMCP Việt Á Việt Nam

a. Tổ chức quản lý thẩm định tín dụng trong CVTD

Bảng 3.1: Bảng tổ chức quản lý TĐTD cho vay tiêu dùng

Trình tự thực hiện	Bộ phận thực hiện	Người thực hiện
Tiếp nhận, kiểm tra sơ bộ hồ sơ khách hàng	Phòng KHCN	- Chuyên viên QHKHCN - TP KHCN
- Thẩm định TSĐB - Phê duyệt hồ sơ TSĐB	BP Thẩm định tài sản	- Chuyên viên TĐTS - Trưởng BP TĐTS
Nhận hồ sơ để thẩm định	BP TĐTD	- Chuyên viên thẩm định
Phân tích, thẩm định KH vay vốn, thẩm định phương án vay, nhận định RRTD, chấm điểm xếp hạng tín dụng nội bộ	BP TĐTD	- Chuyên viên thẩm định
Bổ sung hồ sơ còn thiếu, giải trình	BP QHKHCN	- Chuyên viên QHKHCN
Lập báo cáo thẩm định	BP TĐTD	- Chuyên viên thẩm định
Kiểm tra, kiểm soát HSTĐ	Phòng KHCN	- TP KHCN
- Tái thẩm định - Phê duyệt hồ sơ tái thẩm định	Phòng QLTD	- Chuyên viên QLTD - TP QLTD
Kiểm tra, ký duyệt cấp tín dụng	Ban lãnh đạo	Giám đốc/Phó Giám đốc
- Lưu hồ sơ thẩm định	BP thẩm định	- Chuyên viên thẩm định
- Lưu hồ sơ khách hàng	Phòng KHCN	- Chuyên viên QHKHCN

b. Quy trình thẩm định tín dụng vay tiêu dùng

Hình 3.1: Quy trình thẩm định tín dụng trong cho vay tiêu dùng

c. Nội dung quy trình thẩm định tín dụng trong cho vay tiêu dùng

Bước 1: Tiếp nhận và kiểm tra hồ sơ vay vốn, thu thập thông tin

Bước 2: Thẩm định chi tiết khách hàng

Bước 3: Tái thẩm định độc lập

Bước 4: Phê duyệt kết quả thẩm định

Bước 5: Lập báo gửi khách hàng, lưu bản gốc hồ sơ

KẾT LUẬN

Hiện nay, với sự phát triển của một nền kinh tế mở, môi trường cạnh tranh càng gay gắt, để tồn tại và phát triển, các ngân hàng buộc phải vừa tăng cường hoạt động cho vay, vừa phải hạn chế rủi ro từ hoạt động cho vay. Để giải quyết vấn đề này, ngân hàng phải thực hiện một trong những biện pháp được coi là quan trọng nhất đó là công tác thẩm định tín dụng tại Ngân hàng thương mại. Dựa trên cơ sở tìm hiểu thực tế tại Ngân hàng TMCP Việt Á – Chi nhánh Quy Nhơn cùng với việc thừa kế những nghiên cứu có trước, nội dung luận văn đã tập trung giải quyết được những vấn đề cơ bản sau:

- Thứ nhất, luận văn đã đưa ra lý thuyết cơ bản về thẩm định tín dụng trong cho vay tiêu dùng của NHTM.

- Thứ hai, luận văn đã phân tích thực trạng công tác thẩm định tín dụng trong cho vay tiêu dùng tại Ngân hàng TMCP Việt Á – Chi nhánh Quy Nhơn, từ đó chỉ ra những ưu điểm và những tồn tại của hoạt động phân tích làm cơ sở để đưa ra những giải pháp thực tiễn.

- Thứ ba, luận văn nêu rõ quan điểm định hướng phát triển hoạt động tín dụng nói chung và công tác thẩm định tín dụng trong cho vay tiêu dùng nói riêng của Chi nhánh, đồng thời luận văn cũng đề xuất các giải pháp hoàn thiện công tác thẩm định tín dụng trong cho vay tiêu dùng tại Chi nhánh.

Trong những năm qua, hoạt động tín dụng nói chung và hoạt động cho vay tiêu dùng đối với khách hàng cá nhân nói riêng đã và đang góp phần quan trọng vào quá trình tăng trưởng và phát triển của Chi nhánh. Vì thế, Ngân hàng TMCP Việt Á – Chi nhánh Quy Nhơn không ngừng hoàn thiện công tác thẩm định tín dụng trong cho vay

tiêu dùng nhằm đẩy mạnh hiệu quả công tác cho vay tiêu dùng tại thị trường Bình Định và khắc phục các mặc yếu kém còn tồn tại trong thẩm định tín dụng đối với cho vay tiêu dùng.

Với những kết quả nêu trên, việc nghiên cứu và đánh giá về thực trạng công tác thẩm định cho vay tiêu dùng từ đó đưa ra các giải pháp hoàn thiện, những kiến nghị phù hợp nhằm đánh giá, ngăn ngừa và hạn chế những rủi ro tín dụng có thể xảy ra khi cho vay tiêu dùng tại Ngân hàng TMCP Việt Á – Chi nhánh Quy Nhơn là vô cùng cần thiết. Vì vậy, đề tài “Hoàn thiện công tác thẩm định cho vay tiêu dùng tại Ngân hàng thương mại cổ phần Việt Á – Chi nhánh Quy Nhơn” là đề tài nghiên cứu mà Chi nhánh có thể tham khảo để đưa vào thực tế.